

ЗВІТ

за результатами моніторингу додержання прав внутрішньо переміщених осіб під час їх перебування в місці компактного проживання – гуртожиток № 2 державного вищого навчального закладу «Тернопільське вище професійне училище ресторанного сервісу та торгівлі»

09 листопада 2022 року

м. Тернопіль

Мета моніторингового візиту: додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання.

Склад моніторингової групи:

директор Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України – Калупаха Ірина Миколаївна;

головний спеціаліст відділу прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України – Логощук Роман Васильович.

У присутності:

завідуючої гуртожитку № 2 державного вищого навчального закладу «Тернопільське вище професійне училище ресторанного сервісу та торгівлі» - Каплун Надії Володимирівни (т. +38 (097) 413 97 44);

викладача державного вищого навчального закладу «Тернопільське вище професійне училище ресторанного сервісу та торгівлі» - Дідух Тетяни Богданівни (т. +38 (097) 224 11 88).

Відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», Департаментом моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснено моніторинговий візит до місця компактного проживання – гуртожиток № 2 державного вищого навчального закладу «Тернопільське вище професійне училище ресторанного сервісу та торгівлі».

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування. Форма власності

Під час моніторингу встановлено, що МКП розташоване в пішій доступності від школи, дитячого садка, до лікарні можна дістатись на трамваї. Заклад знаходиться за адресою: вул. Лозовецька, 22, м. Тернопіль та перебуває в комунальній власності.

Наповненість

В гуртожитку 75 місць займають ВПО, з яких 24 дитини, 4 особи з інвалідністю та 13 пенсіонерів. Для проживання ВПО відведено окремі поверхи. Вільні місця відсутні.

Вартість проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги покриваються за рахунок місцевого бюджету.

Тепло-, водо-, електро- постачання

Опалення гуртожитку забезпечується шляхом функціонування власної паливної. Однак, альтернативні варіанти опалення (обігрівачі) відсутні.

Водозабезпечення: холодна вода централізовано; гаряча вода завдяки наявності бойлерів.

Питна вода забезпечується централізовано або придбавається мешканцями самостійно.

Електропостачання централізоване безперебійне.

Разом з тим, електропроводка в приміщеннях застаріла, що не дає змоги вмикати індивідуальні побутові прилади (чайники, фени, обігрівачі).

Альтернативні джерела електроенергії (генератори) відсутні.

Харчування

На кожному поверсі на 5 кімнат розрахована 1 кухня, оснащена 1-єю плитою для приготування їжі та холодильником.

На даний час мешканці готують їжу самостійно, використовуючи продукти харчування, які отримують в якості гуманітарної допомоги або придбають за власний кошт.

Гігієна

В закладі знаходиться 3 душові кімнати, оснащені 3 бойлерами, а також умивальниками, додаткова душова розташована в підвальному приміщенні.

Крім того, планується оснащення ще 6 душових кімнат та здійснено відповідне водовідведення.

Графік чергувань ВПО в місцях загального користування гуртожитку наявний, разом з тим, у штаті працює прибиральниця.

Протипожежна безпека

Вимоги протипожежної безпеки дотримано – наявні вогнегасники та протипожежна сигналізація.

Укриття

Наявне укриття, оснащене мінімальним набором меблів (столи, крісла), а також в ньому є питна вода і туалет.

Доступність будівлі для маломобільних груп населення

Слід звернути увагу на наявність пандусів для осіб з інвалідністю.

Умови в кімнатах

Розміщення в кімнатах – по 3-4 особи (сім'ями), усі необхідні меблі в наявності. Вікна в кімнатах металопластикові, температура задовільна, наявна велика кількість плісняви.

Дозвілля

Кімнати для проживання ВПО обладнані телевізором, а також наявна кімната для дозвілля, обладнана телевізором та кріслами.

Послуги

У штаті гуртожитку є психолог, який працює з ВПО. Налагоджено взаємозв'язок ВПО з представниками міської ради та поліції.

Безоплатна правова допомога надається відповідним центром, крім того, в гуртожитку надають послуги з психологічної допомоги, а також медичні та юридичні послуги.

Представники Міжнародного комітету Червоного Хреста та NRC забезпечують першочерговими засобами.

Скарг щодо доступу до медицини немає, більшість ВПО уклали декларації з лікарями по місцю свого перебування.

Усі мешканці гуртожитку, які мають відповідне право – отримують допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам.

Освіта

Щодо доступу до освіти – частина дітей навчається в місцевих школах на очній формі навчання, інша частина – он лайн, у школах за попереднім місцем проживання.

Наявний доступ до мережі Інтернет через Вай Фай.

Потреба у засобах для навчання – 3 ноутбуки (планшети).

Працевлаштування

Більшість осіб, які проживають в МКП, офіційно не працевлаштовані.

Серед причин непрацевлаштування, ВПО оголошуються випадки дискримінації за мовним принципом у випадку, якщо не спілкуються українською мовою.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено із 12 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями гуртожитку з числа ВПО надійшло 1 звернення щодо порушення права на соціальний захист.

Крім того, групою з 4-ох осіб, які проживають в МКП та є ВПО зазначено про проблему відсутності спільної мови з комендантом (Каплун Надією Володимирівною).

Наголошено на системних випадках некоректного спілкування останньої з мешканцями гуртожитку, підвищення тону, особистих образ на їх адресу.

Загальні потреби:

- технічні засоби для навчання (ноутбуки, планшети, ПК);

- побутові прилади (2 пральні машинки, холодильник, чайники, набори посуду та сушарки для одягу);
- сантехніка для облаштування додаткових санітарних вузлів.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту Тернопільській обласній військовій адміністрації та Тернопільській міській раді:

- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення потреб мешканців МКП в індивідуальних побутових приладах, зокрема - засобах для он лайн навчання (ноутбук, ПК або планшет) трьох дітей з числа ВПО, а також двома пральними машинами, холодильником, чайниками, наборами посуду, сушарками для одягу та сантехнікою для облаштування додаткових санітарних вузлів;
- передбачити альтернативні засоби електроживлення для забезпечення першочергових потреб мешканців під час знеструмлення;
- вжити заходів щодо видалення плісняви;
- провести роботу з комендантом Каплун Надією Володимирівною щодо усунення конфліктних ситуацій.

**Директор Департаменту моніторингу
додержання прав громадян, які постраждали
внаслідок збройної агресії проти України**

Ірина КАЛУПАХА

**Головний спеціаліст відділу прав
громадян, постраждалих внаслідок
збройної агресії проти України Департаменту
моніторингу додержання прав громадян,
які постраждали внаслідок
збройної агресії проти України**

Роман ЛОГОЩУК